

Antagning till högre utbildning höstterminen 2017

Statistik i samband med sista anmälningdag ht 2017

**Universitets- och
högskolerådet**

Antagning till högre utbildning höstterminen 2017
Statistik i samband med sista anmälningdag ht 2017

Universitets- och högskolerådet 2017
Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor
Kontaktperson: Torbjörn Lindquist

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Rapporten – en bild av ansökningsläget vid sista anmälningdag	5
Statistik på individnivå	5
Antal sökande till lärar- och förskolläraryr utbildningar ht 2016 och ht 2017	12
Statistik på utbildningsnivå	20
Bilaga 1: Definitioner av viktiga begrepp.....	28
Bilaga 2: Beskrivning av data som analyserats.....	30

Sammanfattning

Nedgången av antalet sökande till universitet och högskolor under de senaste två åren fortsätter inför hösten 2017. Vid sista anmälningssdag inför studiestarten hösten 2017 (ht 2017) var det 367 500 sökande, en nedgång med 2,3 procent från hösten 2016 (ht 2016) då det var 376 100 personer som sökte.

Nedgången beror på att fortsatt färre unga sökt utbildning. Antalet sökande som är högst 24 år gamla är sex procent färre ht 2017 än ht 2016. Minskningarna i dessa åldrar beror till stor del på den rådande goda arbetsmarknaden. Ju bättre arbetsmarknadsläget är för unga, desto lägre är vanligtvis benägenheten att söka till studier, och vice versa.

Bland de sökande utgör kvinnorna en majoritet. Antalet sökande har gått ned för både kvinnor och män, så könsfördelningen är densamma ht 2017 som ht 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

Antalet sökande har också gått ned till sex grupper av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina. Det gäller sökande till lärar-, civilingenjörs-, högskoleingenjörs-, sjuksköterske-, läkar- och socionomutbildningar. Nedgångarna av antalet sökande är mellan en halv och sju procent. Den största nedgången har skett till sjuksköterskeutbildningar, men utvecklingen är svårbedömd. Det beror på att vissa lärosäten har valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och att dessa utbildningar inte längre ingår i statistikuttaget för denna rapport. Det innebär att utvecklingen av antalet sökande till sjuksköterskeutbildningar mellan ht 2016 och ht 2017 är svårbedömd.

Detta är några av de resultat som framkommer i denna rapport. Dessutom redovisas mer detaljerade uppgifter om utvecklingen av sökande till olika kategorier av lärarutbildningar och förändringar av utbudet av utbildningar.

Rapporten – en bild av ansökningsläget vid sista anmälningssdag

I regleringsbrevet för budgetåret 2017 för Universitets- och högskolerådet (UHR) anges att myndigheten ska lämna en redovisning av utfallet av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången höstterminen 2017 (ht 2017) till Utbildningsdepartementet. Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med sista anmälningssdag ht 2017, jämfört med höstterminen 2016 (ht 2016).

I rapporten redovisas statistik både på individ- och utbildningsnivå. I statistiken på individnivå beskrivs antagningen från de sökandes perspektiv, hur många som anmält sig till program respektive kurser och vad de valt i första hand. I statistiken på utbildningsnivå beskrivs antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka, hur många av dem som har sökande och hur många som har förstahandssökande.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningen redovisas särskilt detaljerat.

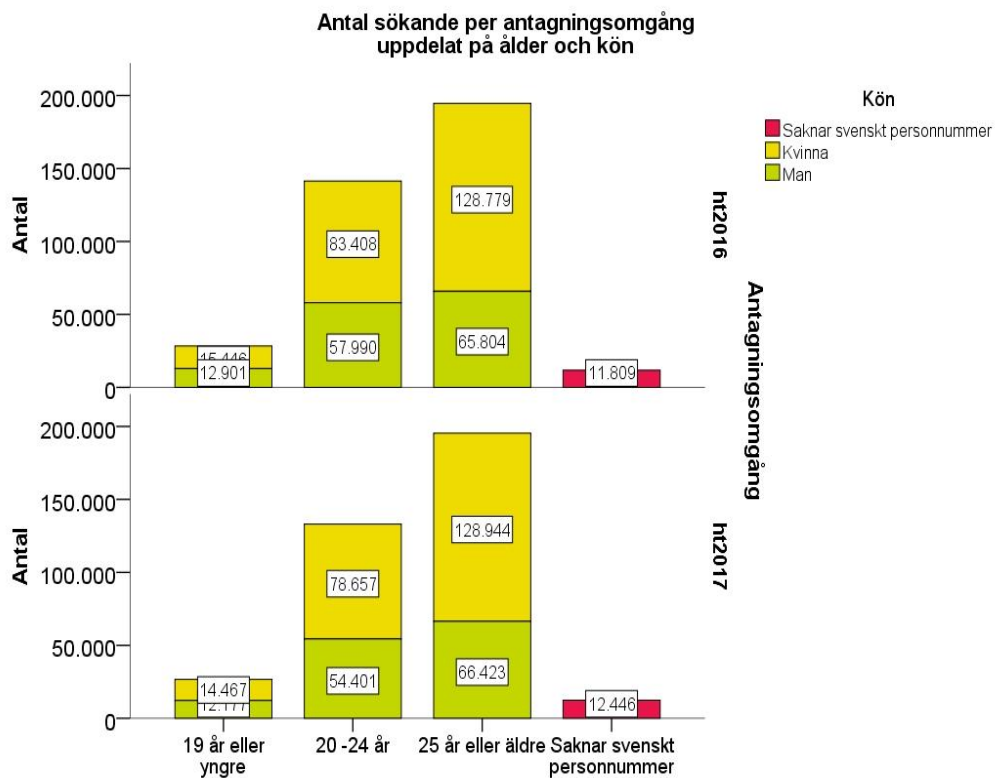
I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2. I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna ht 2016 och ht 2017 ingår inställda utbildningar, utbildningar som ställts in mellan antagningsomgången öppnade och fram till sista anmälningssdag. Sena anmälningar är inte inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter midnatt sista anmälningssdagen.

Statistik på individnivå

Antal sökande per kön och ålder, sista anmälningssdag ht 2016 och ht 2017

Totalt sett var det 367 500 personer som sökte en eller flera utbildningar vid sista anmälningssdag i den nationella antagningsomgången ht 2017, att jämföra med 376 100 personer ht 2016. Det motsvarar en minskning på 2,3 procent.

Figur 1

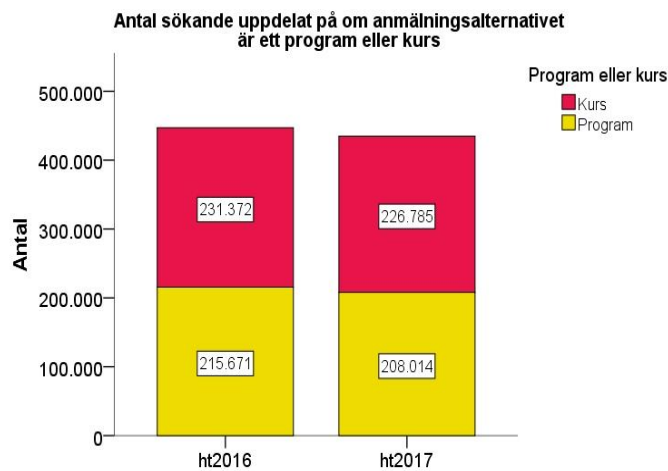
Antalet sökande kvinnor och män har minskat mellan ht 2016 och ht 2017, men minskningen är något större för män än för kvinnor, -2,7 respektive -2,4 procent (figur 1). Skillnaden i nedgång mellan kvinnor och män är så liten att könsfördelningen bland de sökande är densamma ht 2017 som ht 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

När det gäller olika ålderskategorier har det skett en påtaglig minskning av antalet sökande som är unga. Antalet sökande som är högst 24 år gamla är sex procent färre ht 2016 än ht 2017. Minskningarna i dessa åldrar beror till stor del på den rådande goda arbetsmarknaden. Ju bättre arbetsmarknadsläget är för unga desto lägre är vanligtvis deras benägenhet att söka till studier, och vice versa.

I övriga åldersgrupper 25 år eller äldre är förändringarna små, totalt sett så gott som oförändrade mellan ht 2017 och ht 2016. Den enda grupp sökande som ökat är gruppen som saknar svenskt personnummer. De var fem procent fler ht 2017 än ht 2016. I sammanhanget är denna grupp antalsmässigt liten.

Antal sökande per program och kurser sista anmälningdag ht 2016 och ht 2017

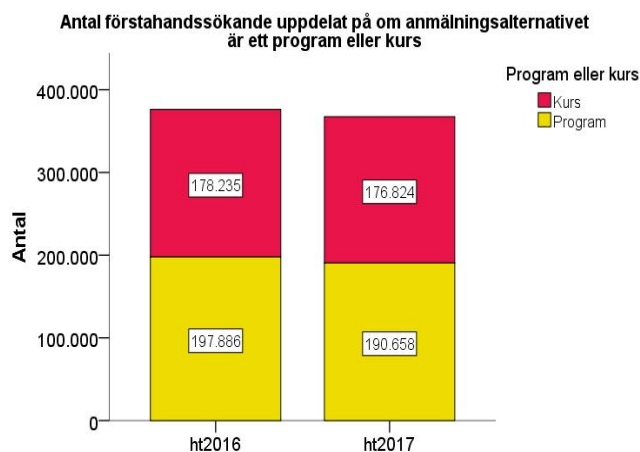
Figur 2

En sökande kan förekomma som sökande till såväl kurser som program.

Totalt antal sökande till kurser har minskat med två procent och minskat med knappt fyra procent till program mellan ht 2016 och ht 2017. Trots det är fördelningen av totalt antal sökande mellan program och kurser i det närmaste identisk ht 2016 och ht 2017, där 52 procent av alla sökande sökte kurser och resten program (figur 2).

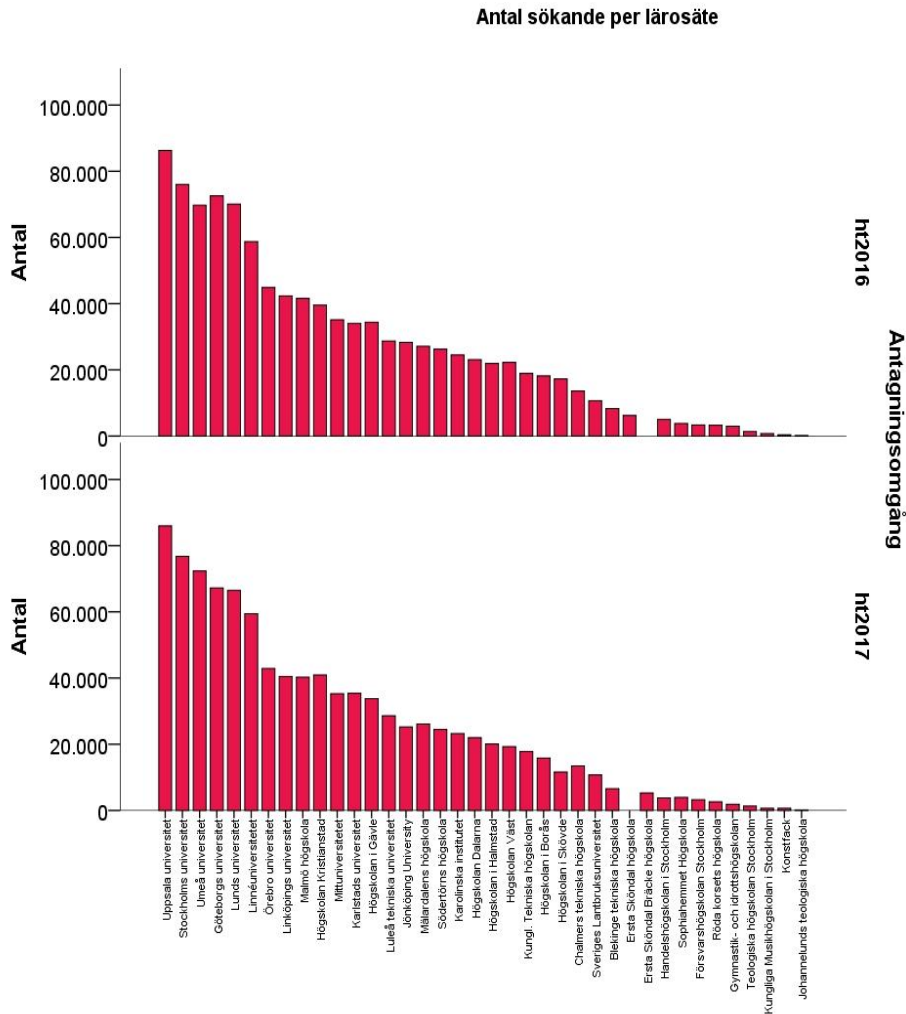
Figur 3

Antalet förstahandssökande till kurser har minskat med knappt en procent och till program med nära fyra procent mellan ht 2016 och ht 2017. Trots det är fördelningen av totalt antal sökande mellan program och kurser snarlik ht 2016 och ht 2017, där knappt hälften av de förstahands-sökande sökte kurser och drygt hälften program (figur 3).

Sökande per lärosäte sista anmälingsdag ht 2016 och ht 2017

Figur 4

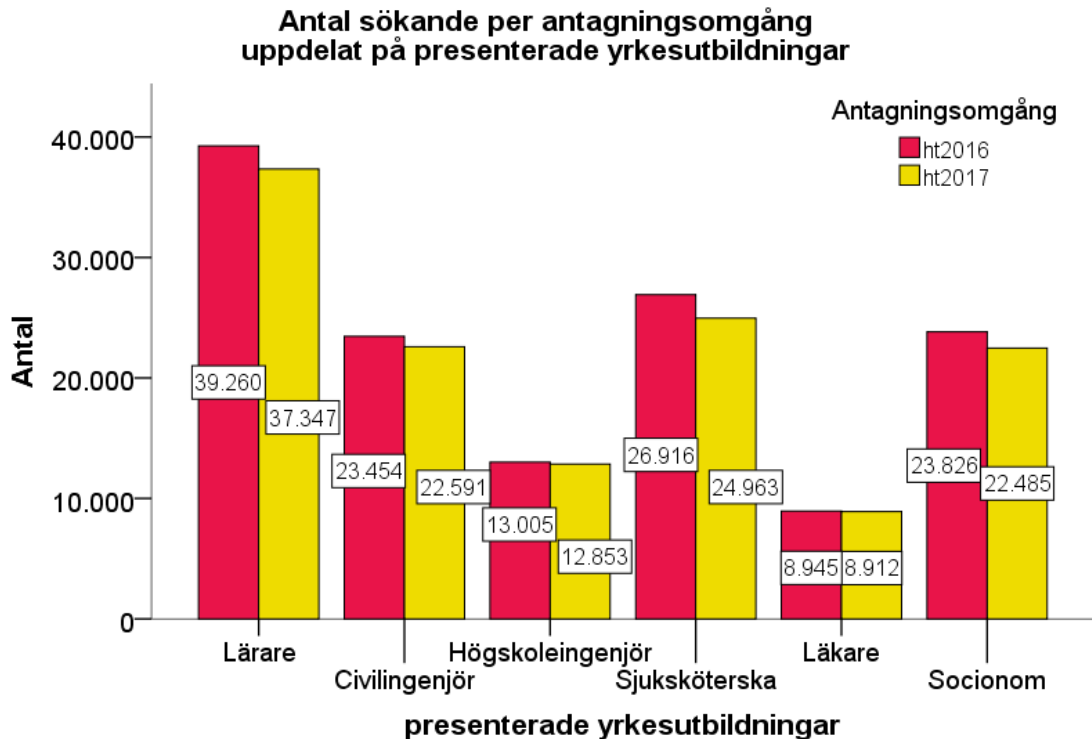
Uppsala universitet har flest totalt antal sökande ht 2017, följt av Stockholms universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet och Lunds universitet (figur 4). De högsta procentuella ökningarna har skett vid Konstfack och Karlstads universitet, där totala antalet sökande ökat med 69 respektive 4 procent sedan ht 2016.

I faktiskt antal har Umeå universitet den största ökningen av totalt antal sökande, drygt 2 600 fler. Gymnastik- och idrotthögskolan och Högskolan i Skövde har de största relativa minskningarna med 38 respektive 33 procent. I faktiskt antal har Högskolan i Skövde och Göteborgs universitet den största minskningen av totalt antal sökande, mer än 5 300 färre än ht 2016. En del av skillnaden i söktryck

Sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen sista anmälningssdag ht 2016 och ht 2017

Här redovisas antalet sökande vid sista anmälningssdag ht 2016 och ht 2017 till några av de programutbildningar som leder till yrkesexamen, däribland lärar- och förskollärarytbildningar.

Figur 6

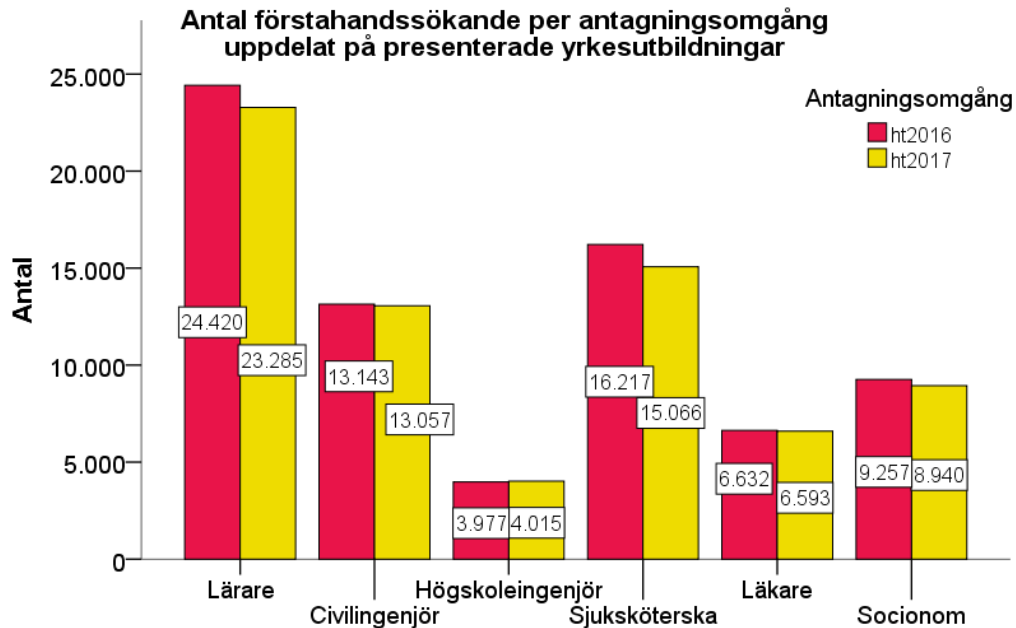

Det totala antalet sökande individer vid sista anmälningssdag ht 2017 har minskat till alla presenterade programutbildningar som leder till yrkesexamen (figur 6).

Nedgången är störst för sjuksköterskeutbildningar. Till dessa har antalet sökande ht 2017 minskat med 7,3 procent jämfört med ht 2016. Utvecklingen är dock svårbedömd. Det beror på att vissa lärosäten valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och att dessa utbildningar inte längre ingår i statistikuttaget för denna rapport. Det innebär att utvecklingen av antalet sökande till sjuksköterskeutbildningar mellan ht 2016 och ht 2017 är svårbedömd.

Till lärar-, civilingenjör-, högscoleingenjör-, läkar- och socionomutbildningar har antalet sökande gått ned med nära 5, 4, 1, 0,5 respektive 6 procent.

Figur 7

När det gäller antalet förstahandssökande till utbildningar som leder till yrkes-examina är utvecklingen snarlik utvecklingen för det totala antalet sökande. Emellertid har antalet förstahandssökande ökat till högskoleingenjörsutbildningar jämfört med ht 2016. Till lärar-, civilingenjör-, sjuksköterske-, läkar- och socionomutbildningar har antalet förstahandssökande minskat jämfört med ht 2016 (figur 7).

Antalet förstahandssökande har ökat med 1,0 procent till högskoleingenjörsutbildningar. Till lärarutbildningar har antalet förstahandssökande minskat med 4,6 procent, till civilingenjörsutbildningar med 0,7 procent, till läkarutbildningar med 0,6 procent och till socionomutbildningar med 3,4 procent.

Antalet förstahandssökande har gått ned även till sjuksköterskeutbildningar (minus 7,1 procent), men nedgången är överdriven och utvecklingen är svårbedömd. Det beror på att antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i större utsträckning sker separat ht 2017 än ht 2016 och därför inte ingår i statistikuttaget för denna rapport.

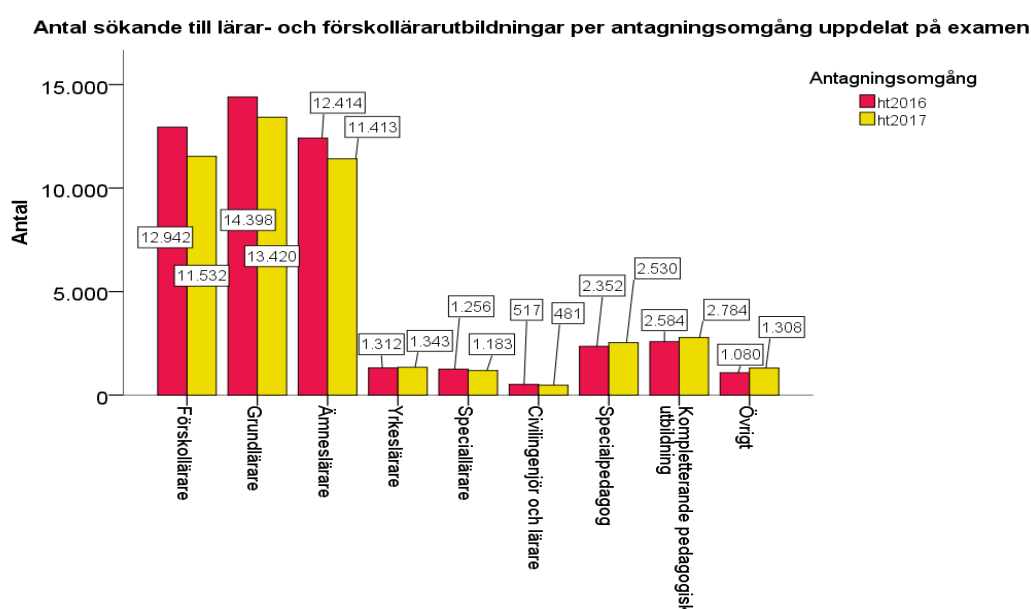
I absoluta tal är minskningen störst till lärarutbildningar, med omkring 1 150 färre individer som sökt i första hand hösten 2017 än hösten 2016.

Antal sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar ht 2016 och ht 2017

Antalet sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildning har redovisats tidigare i rapporten, utan uppdelning på kategori av utbildning. Här redovisas antalet sökande uppdelat utifrån vilken kategori av lärar- och förskolläraryrkesutbildning det handlar om, både totalt antal sökande och förstahandssökande.

Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar uppdelat på examen ht 2016 och ht 2017

Figur 8

Övrigt står för lärarutbildningar som inte kan kategoriseras som förskollärare, grundlärare med mera.

Det totala antalet sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har minskat mellan ht 2016 och ht 2017 (en minskning med 4,9 procent). Utvecklingen skiljer sig åt för olika lärarkategorier (figur 8).

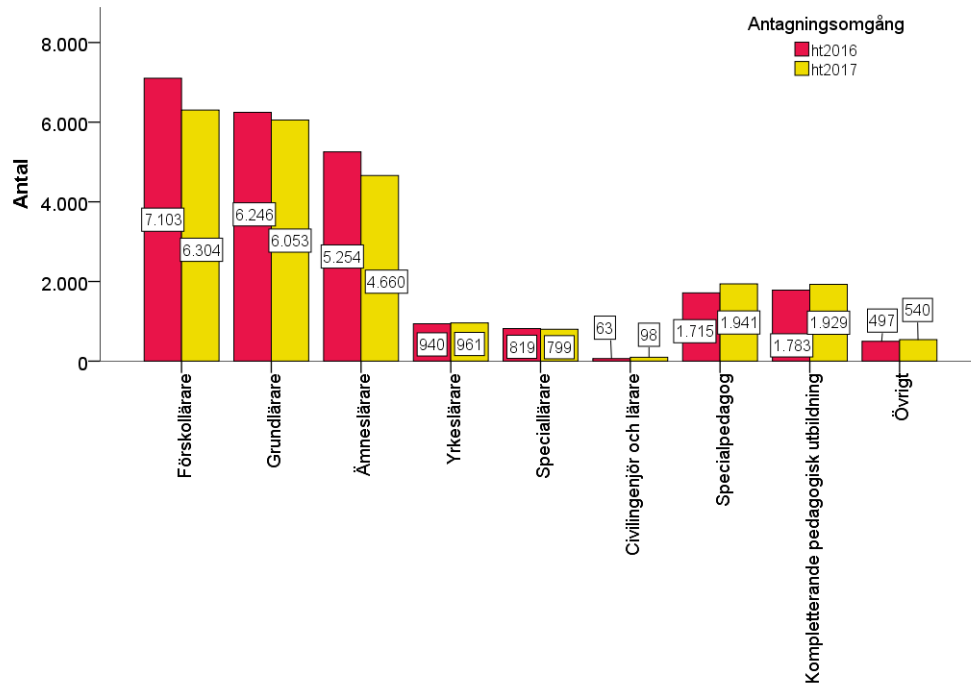
En minskning av antalet sökande har skett till förskollärare (-11 procent), grundlärare (-7 procent), ämneslärare (-8 procent), speciallärare (-6 procent) och civilingenjör och lärare (-7 procent).

En ökning av antalet sökande har skett till yrkeslärare (2 procent upp), specialpedagog (8 procent upp), kompletterande pedagogisk utbildning (8 procent upp och gruppen övrigt (plus 21 procent)).

Ökningen i absoluta tal är störst för gruppen övrigt med 228 fler sökande ht 2017 än ht 2016.

Figur 9

Antal förstahandssökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar per antagningsomgång uppdelat på examen

Övrigt står för lärarutbildningar som inte kan kategoriseras som förskollärare, grundlärare med mera.

Antalet förstahandssökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har minskat med 4,6 procent mellan ht 2016 och ht 2017. Utvecklingen skiljer sig åt för olika lärarkategorier (figur 9).

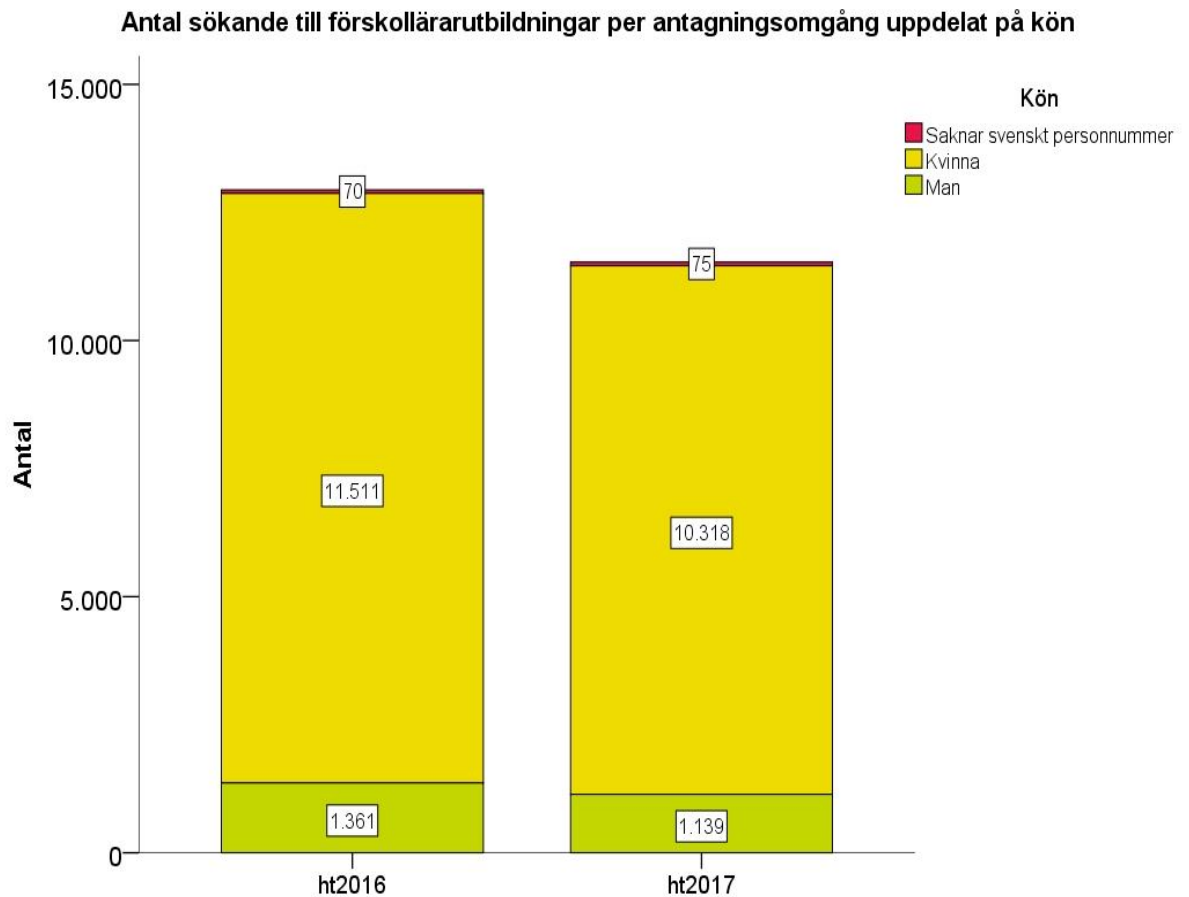
En minskning av antalet förstahandssökande har skett till förskollärare (-11 procent), grundlärare (-3 procent), ämneslärare (-11 procent) och speciallärare (-2 procent).

En ökning av antalet förstahandssökande har skett till yrkeslärare (2 procent upp), civilingenjör och lärare (56 procent upp, men antalet är lågt), specialpedagog (13 procent upp), kompletterande pedagogisk utbildning (8 procent upp) och gruppen övrigt (9 procent upp).

Ökningen i absoluta tal är störst för specialpedagogutbildningar med 226 fler förstahandssökande ht 2017 än ht 2016.

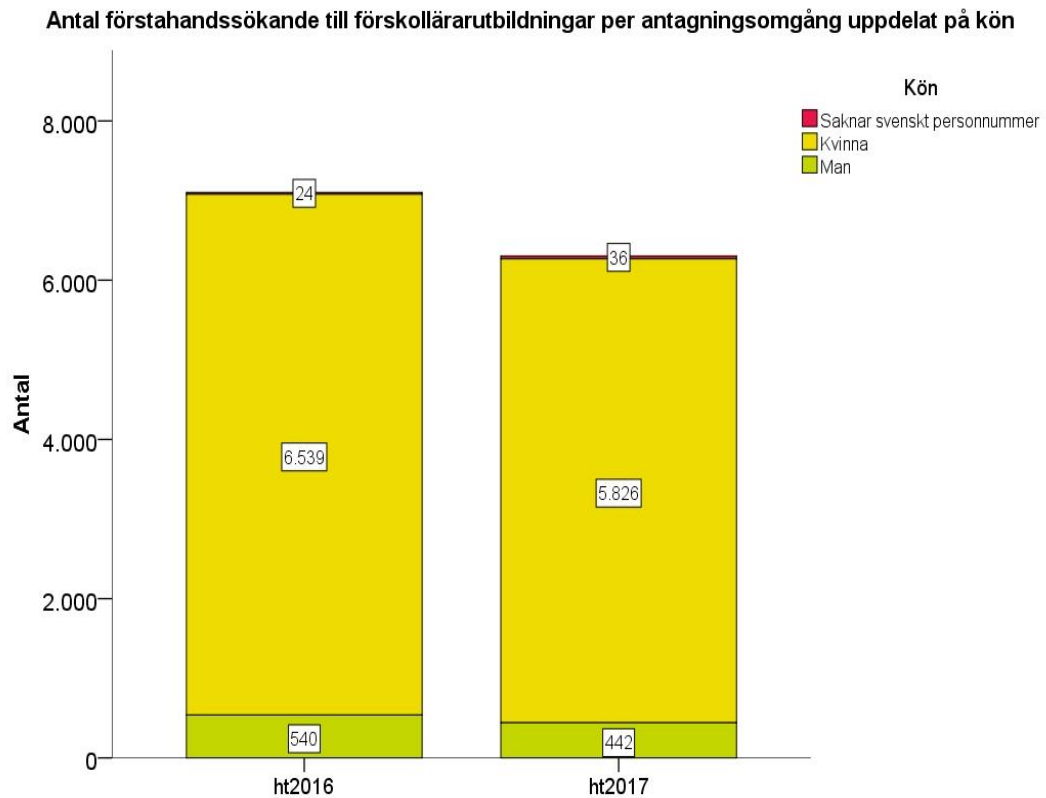
Sökande till förskolläraryr utbildningar uppdelat på kön ht 2016 och ht 2017

Figur 10

Det totala antalet sökande till förskolläraryr utbildningar har minskat med 11 procent ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 10). Antalet män har minskat med 16 procent, medan antalet kvinnor minskat med 10 procent. Det medför att kvinnodominansen bland sökande till förskolläraryr utbildningar ökat ytterligare. Ht 2016 var andelen män 11 procent och andelen kvinnor 89 procent, men ht 2017 har andelen män minskat till 10 procent och andelen kvinnor följaktligen ökat till 90 procent av sökande till förskolläraryr utbildningar.

Figur 11

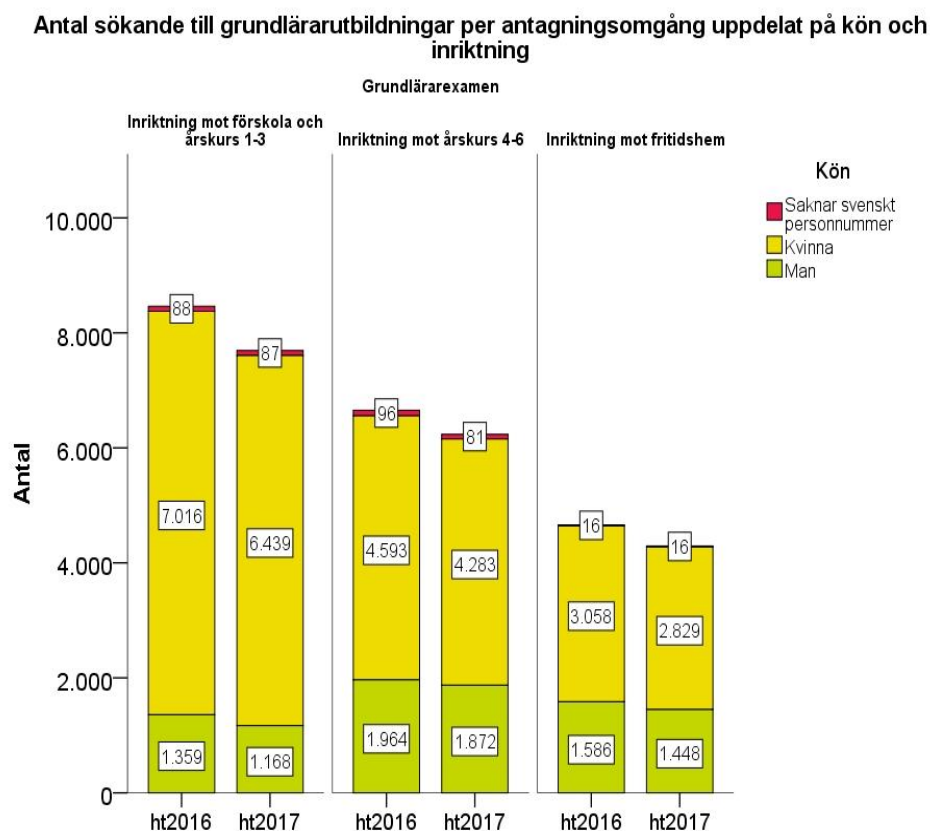

När det gäller förstahandssökande till förskolläraryr utbildningar ht 2017 har det skett en minskning med 11 procent jämfört med ht 2016 (figur 11).

Antalet män som har sökt till förskolläraryr utbildningar i första hand ht 2017 har minskat med 98 personer (-18 procent), och antalet kvinnor har minskat med 713 personer (-11 procent). Det medför att kvinnodominansen bland förstahandssökande till förskolläraryr utbildningar ökat ytterligare. Ht 2016 var andelen män 8 procent och andelen kvinnor 92 procent, men ht 2017 har andelen män minskat till 7 procent och andelen kvinnor följaktligen ökat till 93 procent av förstahandssökande till förskolläraryr utbildningar.

Sökande till grundlärarutbildningar uppdelat på kön och inriktning ht 2016 och ht 2017

Figur 12

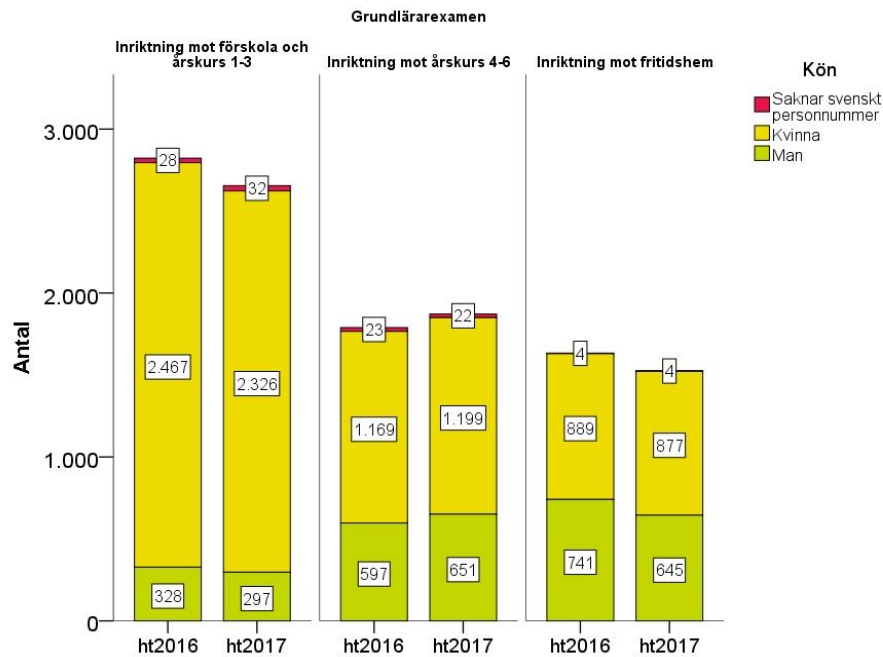

Antalet sökande har minskat till samtliga inriktningar av grundlärarutbildningarna. Den relativa minskningen är 9 procent till inriktning mot förskola och årskurs 1-3, 6 procent till inriktning mot årskurs 4-6 och 8 procent till inriktning mot fritidshem ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 12).

I absoluta tal är minskningen störst till inriktning mot förskola och årskurs 1-3, med 769 färre sökande ht 2017 än ht 2016. Det totala antalet sökande män till grundlärarutbildningarna har relativt sett minskat något mer än antalet kvinnor, men förändringarna är så små att könsfördelningen är densamma ht 2017 som den var ht 2016, dvs. 75 procent kvinnor respektive 25 procent män.

Figur 13

Antal förstahandssökande till grundlärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

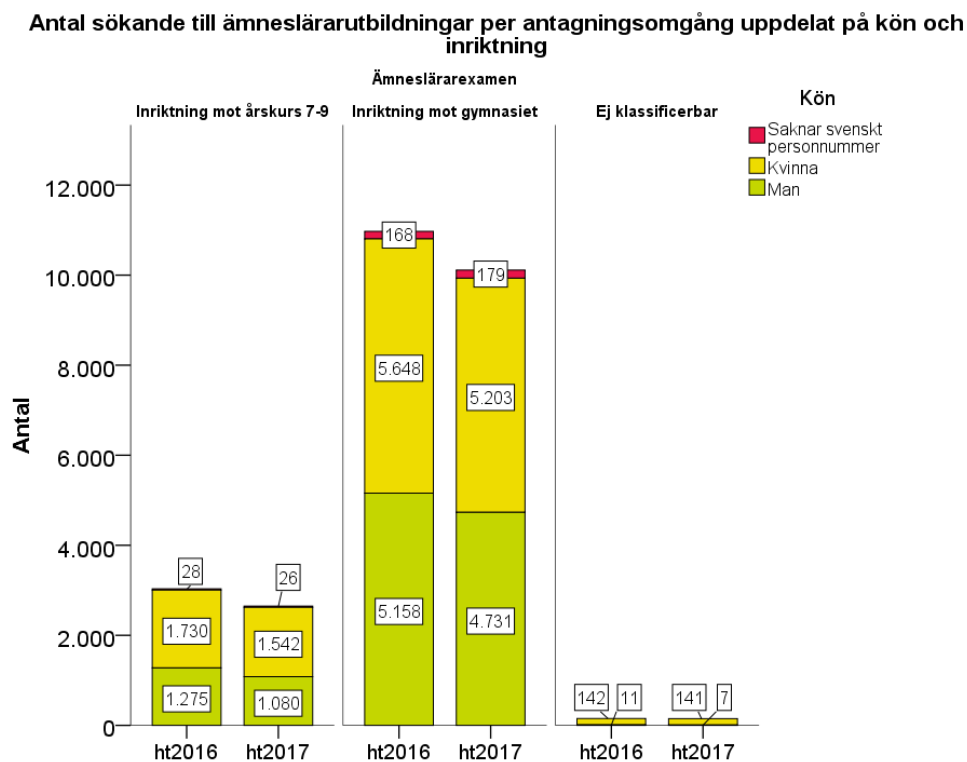

Antalet förstahandssökande har totalt sett minskat till grundlärarutbildningarna. Men utvecklingen är olika beroende på inriktning. Antalet sökande har minskat till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 (-6 procent) och till inriktning mot fritidshem (-7 procent), men ökat till inriktning mot årskurs 4-6 (upp 5 procent) ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 13).

I absoluta tal är minskningen störst till inriktning mot förskola och årskurs 1-3, med nära 170 färre förstahandssökande ht 2017 än ht 2016. Det totala antalet förstahandssökande män till grundlärarutbildningarna har relativt sett minskat något mer än antalet kvinnor, men förändringarna är så små att könsfördelningen är densamma ht 2017 som den var ht 2016, dvs. 73 procent kvinnor respektive 27 procent män.

Sökande till ämneslärarutbildningen uppdelat på kön och inriktning ht 2016 och ht 2017

Figur 14

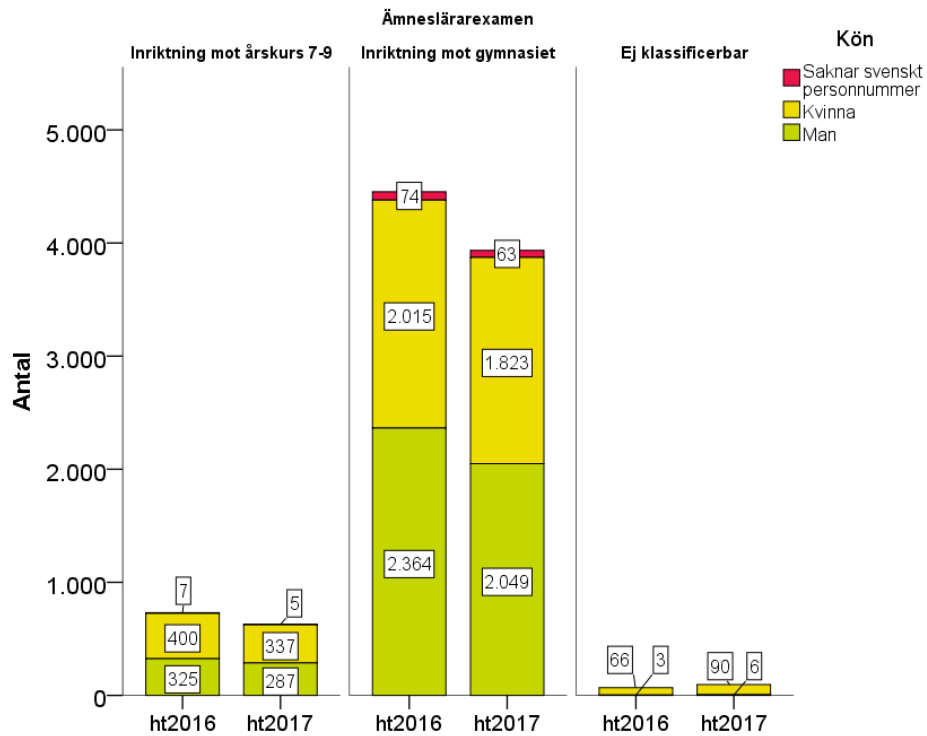
Ej klassificerbart står för ämneslärarlärarutbildningar som inte kan kategoriseras utifrån inriktning.

Totalt antal sökande till ämneslärarutbildningar har minskat med 8 procent ht 2017 jämfört med ht 2016. När det gäller inriktning mot årskurs 7-9 har antalet sökande minskat med 13 procent, medan nedgången till inriktning mot gymnasiet var 8 procent (figur 14).

Både antalet män och antalet kvinnor bland de sökande har minskat. Minskningen är relativt sett något större för män än för kvinnor. Skillnaden är dock så liten att könsfördelningen totalt sett inte påverkats utan var densamma bland de sökande till ämneslärarutbildningar ht 2017 som den var ht 2016, dvs. 54 procent kvinnor respektive 46 procent män.

Figur 15

Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

Ej klassificerbart står för ämneslärarlärarutbildningar som inte kan kategoriseras utifrån inriktning.

När det gäller de som sökt ämneslärarutbildning som sitt förstahandsval så är antalet också här betydligt lägre ht 2017 jämfört med ht 2016, minus 13 procent. När det gäller inriktning mot årskurs 7-9 har antalet sökande minskat med 14 procent, medan nedgången till inriktning mot gymnasiet var 12 procent (figur 15).

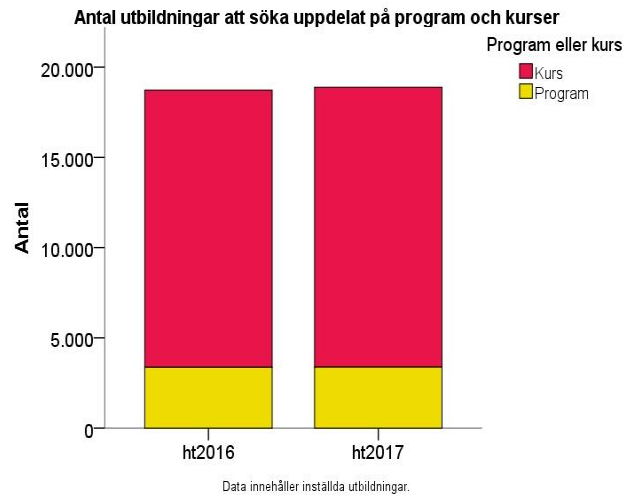
Andelen män av förstahandssökande till ämneslärarutbildningar har också minskat, från 52 procent ht 2016 till 51 procent ht 2017.

Statistik på utbildningsnivå

Kurser respektive program att söka sista anmälningdag ht 2016 och ht 2017

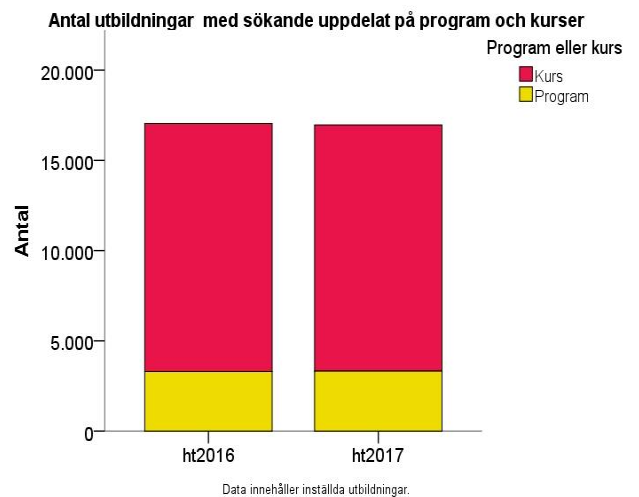
Totalt sett var det fler utbildningar vid sista anmälningdag ht 2017 än ht 2016, men förändringarna är små (figur 16). Antalet kurser var en procent fler, medan antalet program var 0,3 procent fler. Som synes utgör kurser majoriteten av all utbildning som erbjöds. Ht 2017 var 82 procent av all utbildning kurser och 18 procent program.

Figur 16

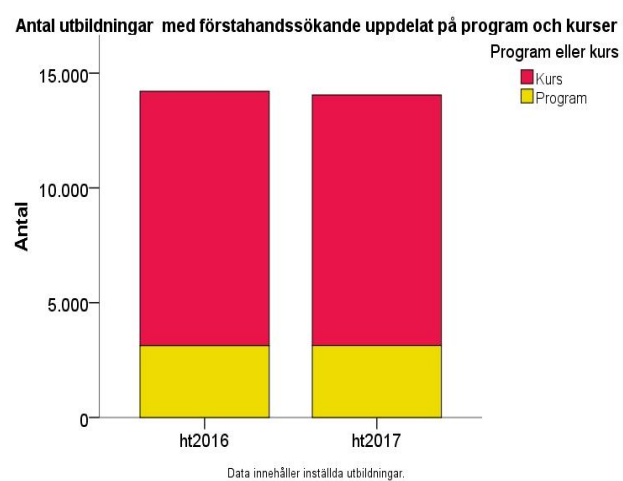
Totalt sett var det färre utbildningar med sökande vid sista anmälningdag ht 2017 än vid sista anmälningdag ht 2016 (figur 17). Antalet program med sökande vid sista anmälningdag var knappt en procent fler, medan antalet kurser var knappt en procent färre.

Figur 17

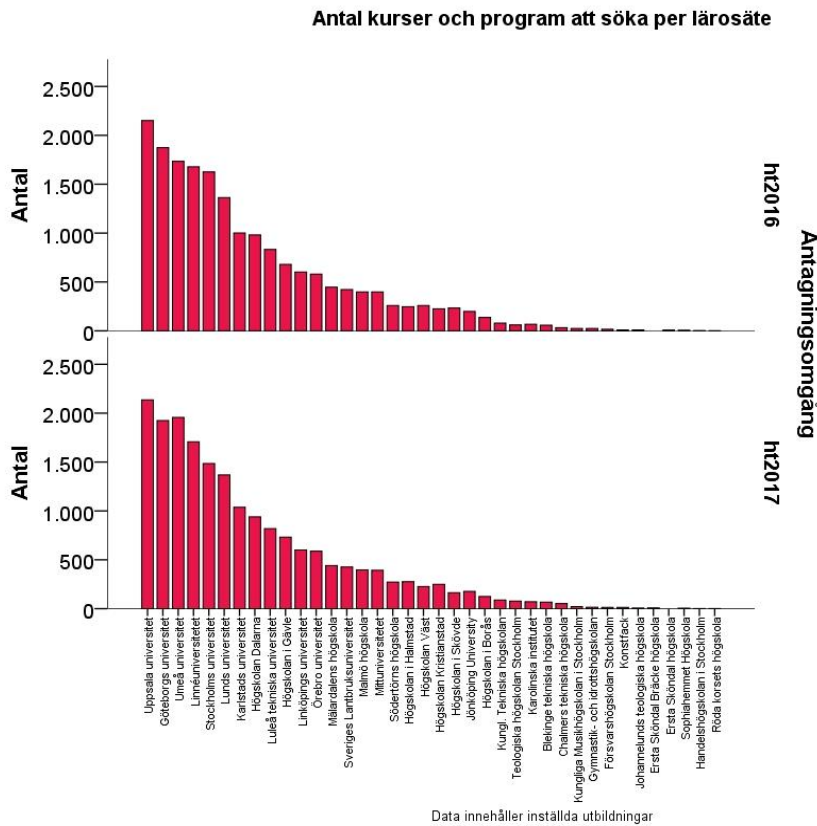
Även antalet utbildningar med förstahandssökande vid sista anmälningsdag har minskat, totalt med 1,1 procent ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 18). Antalet program var nära 0,2 procent fler, medan antalet kurser var knappt två procent färre.

Figur 18

Kurser respektive program per lärosäte sista anmälningssdag ht 2016 och ht 2017

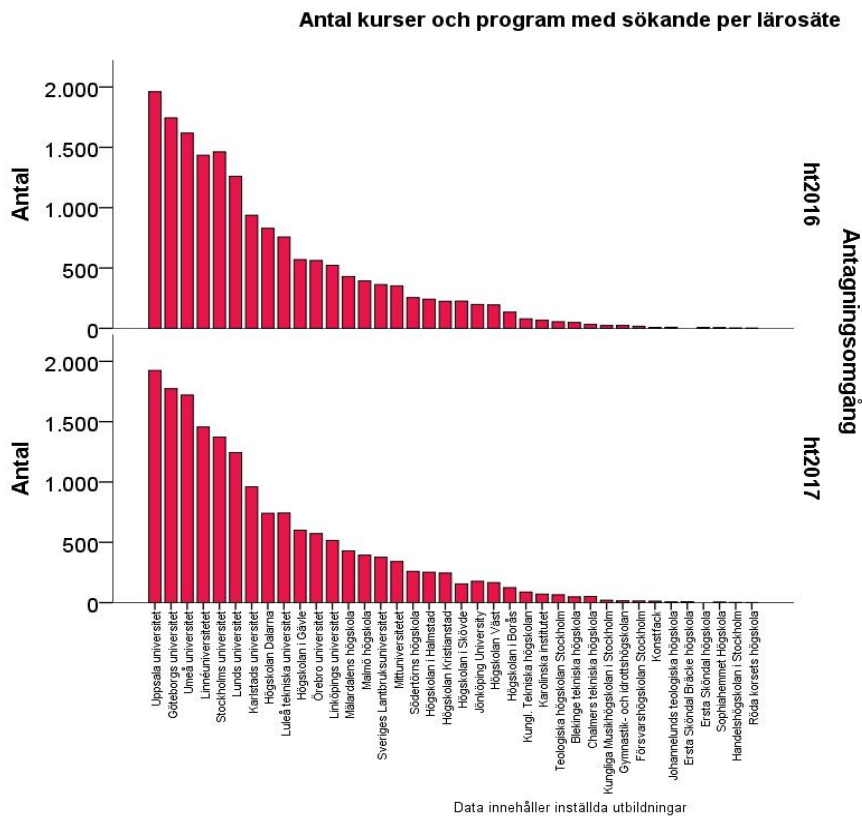
Figur 19

Det var sammantaget en procent fler utbildningar som erbjöds vid sista anmälningssdag ht 2017 än vid sista anmälningssdag ht 2016, 18 885 respektive 18 723 (figur 19). Av all utbildning som erbjöds vid sista anmälningssdag ht 2017 utgjorde kurser 82 procent och program följaktligen 16 procent. Fördelningen mellan antal program respektive kurser skiljer sig dock åt mellan lärosätena.

Det är Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser att söka. Dessa sex lärosäten erbjöd 56 procent av alla sökbara kurser och program vid sista anmälningssdag ht 2017.

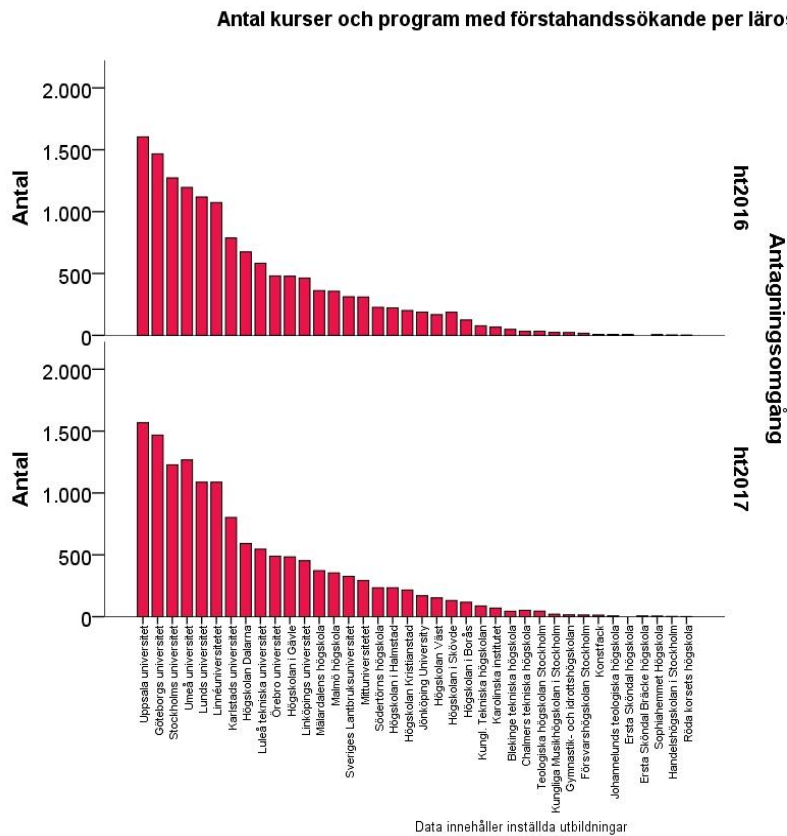
Figur 20

Vissa utbildningar som erbjuds har inga sökande. Det är därför färre utbildningar som har sökande än vad som erbjuds. Sammantaget var det 0,5 procent färre utbildningar med sökande vid sista anmälningssdag ht 2017 än vid sista anmälningssdag ht 2016, 16 958 respektive 17 045 (figur 20). Det var alltså cirka 1 900 erbjudna utbildningar (varav 97 procent kurser) som inte hade några sökande vid sista anmälningssdag ht 2017, vilket var ungefär 250 fler än ht 2016.

Av all utbildning med sökande vid sista anmälningssdag ht 2017 utgjorde kurser 80 procent och program följaktligen 20 procent. Fördelningen mellan antal program respektive kurser med sökande skiljer sig dock åt mellan lärosätena, men det var återigen Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Linnéuniversitetet och Lunds universitet som hade det största antalet program och kurser med sökande. Dessa sex lärosäten hade 56 procent av alla kurser och program med sökande vid sista anmälningssdag ht 2017.

Figur 21

Vissa utbildningar, huvudsakligen fortsättningskurser, har enbart sökande som inte sökt utbildningen som sitt förstahandsval. Utbildningen ses av de sökande som ett lägre prioriterat studiealternativ, eftersom den sökande först behöver antas till startkursen som fortsättningskursen sedan bygger på. Det är därför färre utbildningar som har förstahandssökande än utbildningar som har sökande.

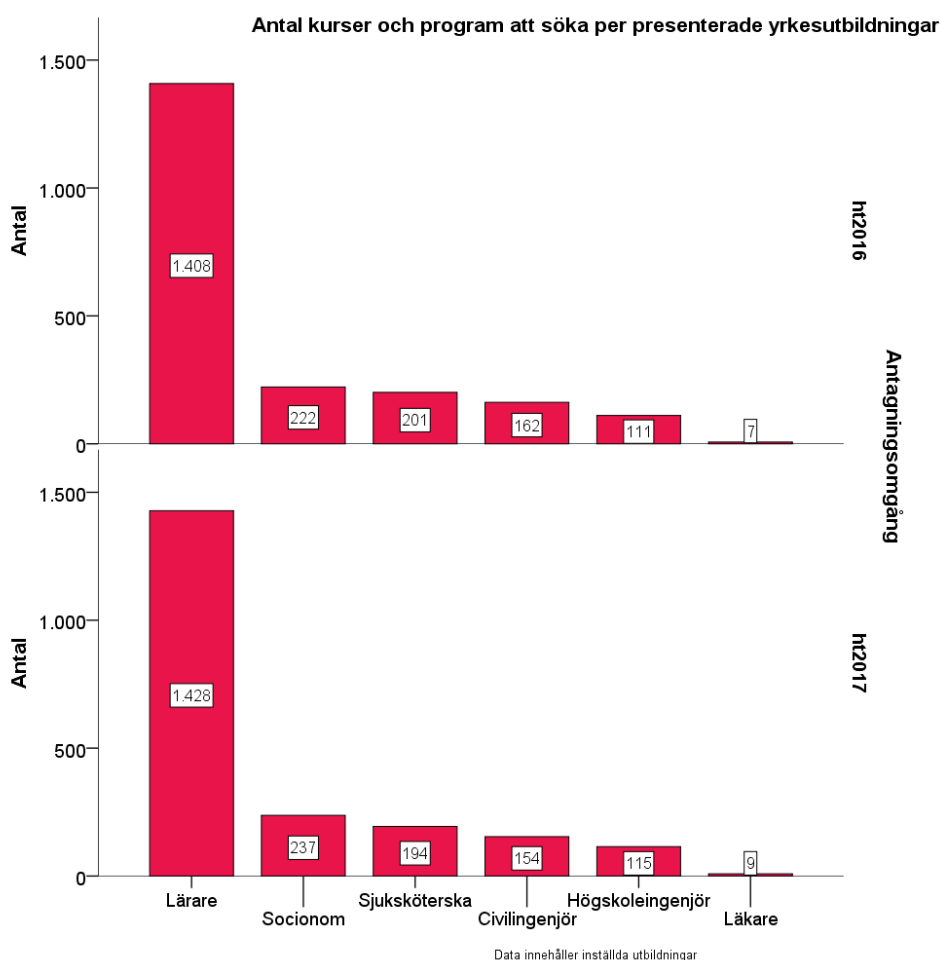
Sammantaget var det 1,1 procent färre utbildningar med förstahandssökande vid sista anmälningssdag ht 2017 än vid sista anmälningssdag ht 2016, 14 050 respektive 14 208 (figur 21). Det var alltså cirka 2 900 utbildningar som enbart hade sökande som inte var förstahandssökande vid sista anmälningssdag ht 2017. Ht 2016 var motsvarande antal utbildningar 2 800.

Av all utbildning med förstahandssökande vid sista anmälningssdag ht 2017 utgjorde kurser 78 procent och program följaktligen 22 procent. Fördelningen mellan antal program respektive kurser med förstahandssökande skiljer sig dock åt mellan lärosätena, men det var återigen Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Lunds universitet och Linnéuniversitetet som hade det största antalet program och kurser med förstahandssökande. Dessa sex lärosäten hade 55 procent av alla kurser och program med förstahandssökande vid sista anmälningssdag ht 2017.

Kurser och program per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina sista anmälningssdag ht 2016 och ht 2017

Här redovisas antalet program och kurser inom några utbildningar som leder till yrkesexamina. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med sökande och sist program och kurser med förstahandssökande, i de två kategorierna.

Figur 22

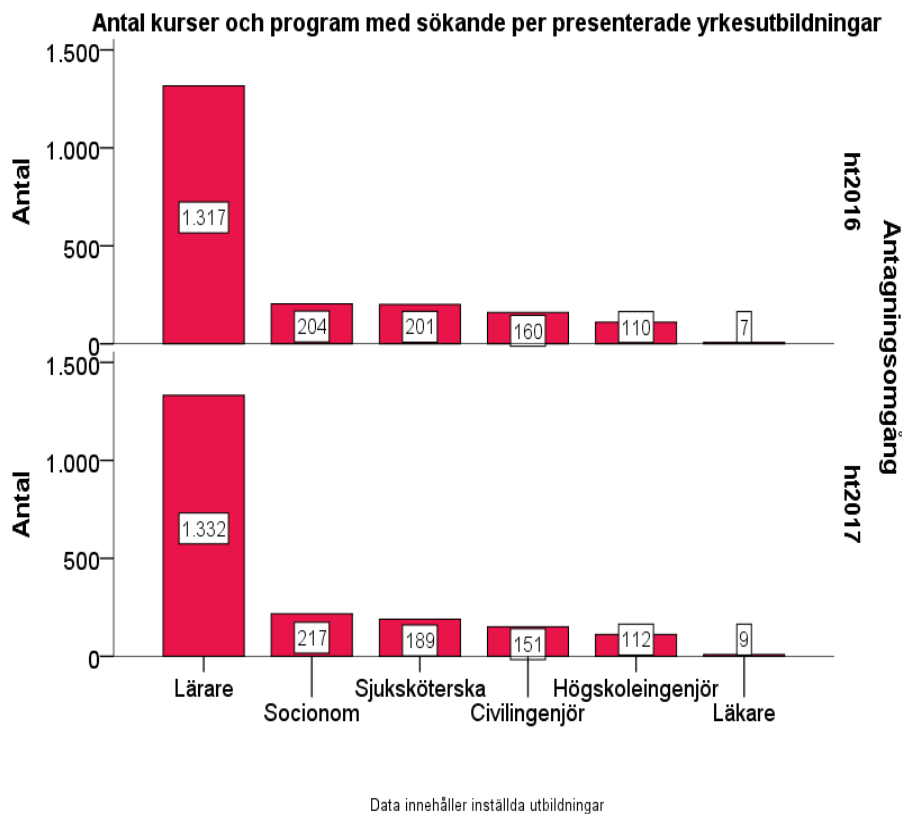

En ökning av program och kurser vid sista anmälningssdag ht 2017 kan ses för socionomutbildningar, som ökat med 7 procent (figur 22). Antalet program och kurser att söka inom högskoleingenjörsutbildningar har ökat med 4 procent. Även lärarutbildningar har ökat, med drygt 1 procent, liksom läkarutbildningar.

Civilingenjörsutbildningar och sjuksköterskeutbildningar har minskat i antal, med 5 respektive 3 procent. Minskningen av antalet sjuksköterskeutbildningar beror på, som tidigare nämnts på s. 10-11, att vissa lärosäten valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och att dessa utbildningar inte längre ingår i statistikuttaget för denna rapport. Därför är

nedgången överdriven och utvecklingen av antalet sjuksköterskeutbildningar svårbedömd.

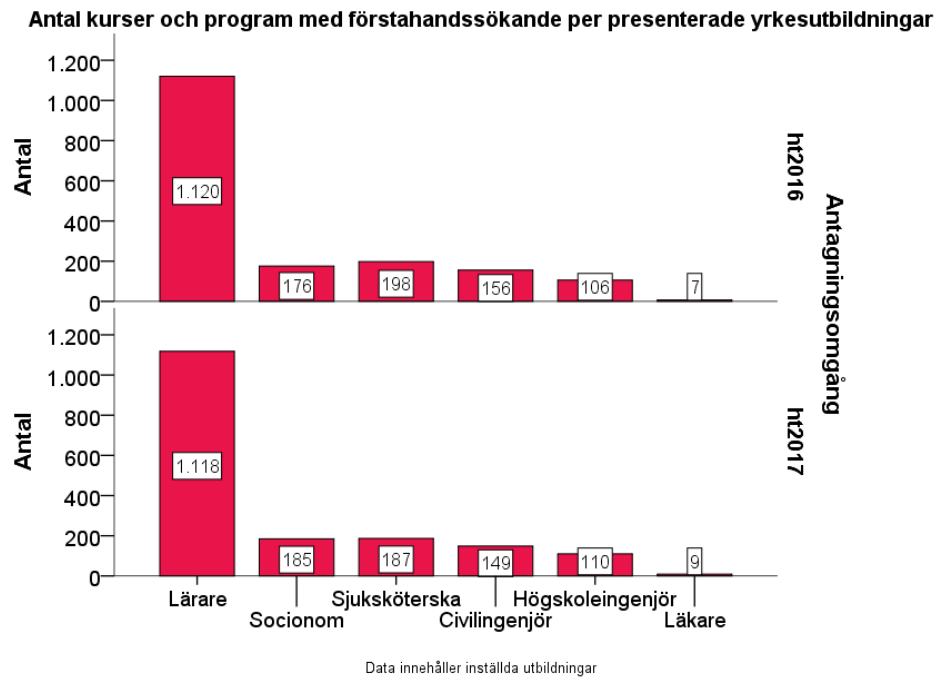
Figur 23

Trenden är densamma även för program och kurser med sökande vid sista anmälningssdag ht 2017, där en ökning på 6 procent kan ses för socionomutbildningar och 2 procent för högskoleingenjörsutbildningar. Även lärarutbildningar har ökat, med drygt 1 procent, liksom läkarutbildningar (figur 23).

Civilingenjörsutbildningar och sjuksköterskeutbildningar har minskat i antal, med 6 procent vardera. Minskningen av antalet sjuksköterskeutbildningar beror på, som tidigare nämnts på s. 10-11, att vissa lärosäten valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och att dessa utbildningar inte längre ingår i statistikuttaget för denna rapport. Därför är nedgången överdriven och utvecklingen av antalet sjuksköterskeutbildningar svårbedömd.

Figur 24

Trenden är densamma även för program och kurser med förstahandssökande vid sista anmälningsdag ht 2017, där en ökning på 5 procent kan ses för socionomutbildningar och 4 procent för högskoleingenjörsutbildningar jämfört med ht 2016. Även läkarutbildningar har ökat, medan lärarutbildningar med förstahandssökande är oförändrade (figur 24).

Civilingenjörsutbildningar och sjuksköterskeutbildningar har minskat i antal, med 4 respektive 6 procent. Minskningen av antalet sjuksköterskeutbildningar är dock överdriven (se s. 26)

Bilaga 1:

Definitioner av viktiga begrepp

Här nedan definieras några begrepp som är centrala för förståelsen av den antagningsstatistik som presenteras i rapporten. Begreppen kommer, så långt som möjligt, i kronologisk ordning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av Universitets- och högskolerådet på uppdrag av lärosätena. De nationella antagningsomgångarna är nationell hösttermin (ht), nationell vårtermin (vt), nationell sommartermin (st), antagningsomgång för masterutbildningar hösttermin (MASTER ht), antagningsomgång för masterutbildningar vårtermin (MASTER vt), internationella kurser hösttermin (IK ht) samt internationella kurser vårtermin (IK vt). I MASTER ht och vt ingår master- och magisterutbildningar. I internationella kurser ingår kurser på grundläggande och på avancerad nivå. I MASTER och IK ges undervisningen till övervägande delen på annat språk än svenska.

Program

Ett program är en kombination av kurser som fastställs av varje lärosäte och som är avsedd att leda till generell examen eller yrkesexamen inom högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där studenter som antas till en programutbildning inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra har valt ett upplägg där studenter som är antagna till programmet är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För ytterligare lärosäten ingår endast den initiala antagningen till programutbildningar i den nationella antagningsomgången. Därefter sköter lärosätena själva all antagning inom programmen.

Kurs

Kurs definieras som högskoleutbildning som har en avgränsad omfattning, fastställd av universitetet eller högskolan, och för vilken kursbevis ges. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående från program. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program (tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning).

Sista anmälningssdag

Den dag anmälan till högre studier skall vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningssdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Lärosätena har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningssdag. Det kan gälla något sökalternativ eller alla. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningssdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan uppstår också när en sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urval kan efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urval, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska antas är att det, efter det att sökande som anmält sig i tid erbjudits plats, finns lediga platser till sökalternativet.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och forskolläroinriktade utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller inte och oavsett om de är behöriga eller inte.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängskurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda.

Bilaga 2:

Beskrivning av data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en bild förenklad av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas statistikuppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas till vilken vid vissa specifika tidpunkter information förs över från antagningssystemet.

I dagsläget existerar så gott som all tänkbar information kring anmälan till svenska universitet och högskolor i antagningssystemet. Nästan alla dessa uppgifter kopieras en gång per dygn till speciell databas där data är sökbara via SQL-frågor i en miljö som inte stör själva arbetet med antagningarna.

Eftersom ovan nämnda databas uppdateras varje dag innebär detta att det aldrig är möjligt att ta fram sökande- och antagningsstatistik på ett repeterbart sätt. Då sökandeantal och övriga uppgifter i antagningssystemet hela tiden förändras under en antagningsomgång blir det praktiskt omöjligt att från dag till dag producera siffror som är jämförbara.

Genom att etablera en arbetsrutin för att göra uttag vid tre separata tillfällen under varje nationell antagningsomgång – med de uppgifter som anses mest relevanta för framtida uppföljning – har det gått att skapa en databas med statistiska och repeterbara siffror. Denna databas utgör underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras av Universitets- och högskolerådet.

Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den officiella sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urval och andra urval. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.

Informationen som finns i statistikdatabasen är utformad utifrån lärosätenas och antagningssystemets behov och är inte i första hand till för att göra statistiska bearbetningar eller presentationer, vilket innebär vissa begränsningar och påverkar vilka redovisningar som är möjliga att göra.